

Al triomf de la primavera en els nostres pobles muntanyencs i mediterranis esclaten en celebracions que la religió ha anat aprenent de la cultura popular.

Paco Vives Pitarch

Si falten aquestes vocacions, no és per culpa de Déu que no crida, sinó perquè els cristians hem oblidat com escoltar Déu en el silenci de la nostra pregària.

Joan Soler Ribas

Precisament, és aquest esclat de joia pasqual del mes de Maria, el que acaba fent-se un lloc enmig de la humanitat, encara que siguem conscients de les nits que ens envolten i de les tenebres que reclamen ser dissipades.

Pere Oliva

EL BON PASTOR

Revista per a preveres i diaques

Jo soc el bon pastor: conec les meves ovelles, i elles em coneixen a mi, tal com el Pare em coneix, i jo conec el Pare. I dono la vida per les ovelles.

Número 157
JUNY 2023

Any XIV

Pòrtic.....	3
ARMAND PUIG I TÀRRECH	
A punt la implosió del jo.....	6
XAVIER MORLANS	
Àsia: treure's les pròpies sabates.....	8
DANIEL PALAU	
Un teòleg camí de la santedat.....	10
NORBERT MIRACLE FIGUEROLA	
En un nou aniversari de l'URC.....	11
EDUARD REY	
El nou servei de Pastoral Vocacional de la CEE.....	13
JOAN SOLER RIBAS	
La primavera, temps de rogatives.....	15
PACO VIVES PITARCH	
Reflexions per un poble o ciutat que celebra la seva festa.....	17
GABRIEL CASANOVAS VILA	
"El cor bategant de l'anunci de l'Evangelí"	19
JOSEP MIQUEL BAUSSET	
La riquesa de la vocació laical.....	21
JOAQUIM GONZÁLEZ-LLANOS	
El cel a la terra.....	22
+AGUSTÍ CORTÉS SORIANO	
Mossèn Cinto, Folgueroles i la primavera.....	23
PERE OLIVA MARCH	

Equip de redacció Agustí Borrell, Norbert Miracle, Xavier Morlans, Daniel Palau, Armand Puig. Sota el patrocini de la *Càtedra de Teologia Pastoral Josep Pont i Gol*

Disseny original Animaset

Dipòsit Legal T- 1085 - 2014 revistaelbonpastor@gmail.com www.elbonpastor.cat

Si voleu col·laborar econòmicament en el sosteniment i difusió de la revista podeu fer els vostres donatius a

La Caixa 2100-0272-33-0101212882

Moltes gràcies

Pòrtic

ARMAND PUIG I TÀRRECH

Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

L'Eucaristia és el sacrament que reuneix i expressa, en grau màxim, el misteri cristià. En ella es concentren tota la profunditat de l'amor de Déu, el Pare, la donació de Jesucrist, el Fill, i l'acció santificadora de l'Esperit. L'Eucaristia no és, doncs, una simple reunió de persones, aplegades amb l'objectiu de realitzar una acte cultural, sinó l'acció divina i sacramental en el món de les persones i de les coses. Els qui participen de l'Eucaristia entren en contacte amb els dons divins que davallen sobre l'assemblea litúrgica mitjançant l'Esperit Sant, en virtut del qual les espècies sacramentals, el pa i el vi, passen a ser significants en una plenitud de misteri que implica la Santa Trinitat. Antoni Gaudí ho va veure clarament quan va fer que la simbologia de la basílica de la Sagrada Família girés al voltant de les tres persones divines. A més, va plasmar aquesta simbologia com a eix central d'una edificació que té, com a missió principal, la celebració del sacrament de l'Eucaristia – tot i els espais destinats a altres sacraments, com ara el baptisme (baptisteri) o la penitència (ubicada en la capella del Santíssim Sagrament, també destinada a l'adoració eucarística).

La celebració de l'Eucaristia posseeix una alta dimensió eclesial. L'Església sorgeix de l'Eucaristia, i aquesta en constitueix el llevat. Així com el llevat fa pujar tota la pasta, igualment la celebració eucarística produeix uns efectes multiplicadors en santedat, unitat i missió. El qui celebra l'Eucaristia, sigui bisbe o prevere, està en contacte amb les coses santes, ja que pertanyen al memorial de l'últim sopar. L'altar és la taula del pa i del calze i alhora és el sepulcre de Crist, de manera que l'Eucaristia és memorial del que Jesús va fer i fa, cada vegada que anunciem la seva mort i la seva resurrecció. El sacrifici eucarístic no és una relíquia del passat sinó un devesall de gràcia per al present. No és un ritual de tipus esotèric o màgic sinó un ritu que fa present, mitjançant la força d'unes realitats amagades i desplegadas en el pa i en el vi, el gran testament de Jesús als seus deixebles: "Feu això que és el meu memorial". L'Eucaristia és un pou de santedat, del qual brolla la lloança a Déu, tres vegades Sant, el qual fa estada en el cor dels qui celebren els sants misteris gràcies a Jesús, el Crist: "per ell, amb ell i en ell" Déu rep, amb l'Esperit Sant, "tot honor i tota glòria". Hi ha un lligam estret entre el "Sanctus" i la doxologia que tanca l'anàfora eucarística.

Les paraules "feu això que és el meu memorial" reclamen de nosaltres una repetició activa, sempre nova, d'allò que Jesús va fer. Cada Eucaristia conté la novetat de la resurrecció del Senyor i la força redemptora de la seva creu. Cada vegada que partim el

pa, passem de l'u al múltiple, de la unitat que es fa visible en el cap, que és Jesucrist, a la simfonia del cos, que té molts membres i que són cridats a retrobar-se com “un sol cor i una sola ànima”. L'Eucaristia és el gran signe de la unitat de l'Església. Per això, donar-se la pau no és saludar-se sinó que significa retrobar-se en la unitat. Les esglésies d'Orient i la mateixa litúrgia hispànica situen el ritu de la pau abans de la confessió de fe. No es pot recitar el Credo o Símbol apostòlic si abans no ens hem reconciliat amb els germans que ens hagin pogut ofendre. Per això ens avancem a fer un gest de pau, perquè no hi ha fe sense perdó, i un perdó que comença per la persona ofesa (!), no pel qui ha ofès, i del qual jo esperaria que s'avancés a perdonar-me. El qui espera que l'altre s'avanci a demanar perdó, no ha entès el missatge de Jesús, per al qual ets tu qui vas a buscar la pau amb l'altre que fins ara, o encara ara, et feia la guerra. Es podria dir que el marc de la primera antítesi de Mateu 5 és l'eucaristia, que se celebra en una església, lloc de la santedat de Déu, on és possible, en virtut de la gràcia divina, perdonar el qui t'ha ofès (vegeu Mateu 5,23-24). La unitat de l'Església, i amb ella la sinodalitat, que n'és una conseqüència, sorgeix de l'Eucaristia. La fracció del pa és un temps de reconciliació: des de l'acte penitencial del començament de la celebració, que és una primera crida a la unitat, fins a la consagració de les espècies eucarístiques, ofertes “per a la remissió dels pecats” i menjades com a tals. Com diu la pregària anterior al ritu de la pau: “No mireu els nostres pecats, sinó la fe de la vostra Església, i doneu-li aquella pau i aquella unitat que vós mateix vau demanar”.

Arribats al final de la celebració, la santedat de Déu, escampada durant tota aquesta celebració, i la unitat de l'Església, que s'arrela en la pregària sacerdotal de Jesús a l'últim sopar (Jn 17), es retroben en la missió. L'Eucaristia apunta a l'enviament enmig del món. La nau de l'església es torna una plaça, per tal que la plaça sigui com una nau, un lloc de santedat i fraternitat, on el mal no existeixi, on tots puguin mirar-se a la cara i reconèixer-se com a fills del mateix Pare. L'Eucaristia no és una acció ritual tancada entre les parets de les esglésies, sinó una celebració que abasta tota la humanitat, terra i cel, tot el cosmos. Per això esmentem la lloança a Déu, feta “amb els àngels i els sants” mentre cantem l'hosanna. El cant ens uneix a la creació i a tots aquells en qui bufa l'Esperit que renova la faç de la terra. L'Eucaristia no és oblidar-se del món, sinó fer-lo present davant de Déu. La intercessió és l'actitud pròpia del qui celebra. La Paraula, de Déu i de Jesús, és proclamada, venerada, aclamada, predicada, i tot perquè ha de ser viscuda. La missió és el moment en què la Paraula, rebuda en el cor del qui l'escolta, entra ara en el cor de la vida i del món.

La riquesa espiritual de l'Eucaristia com a sagrament de l'Església, és insuperable. La devoció eucarística en depèn i s'hi fonamenta. Aquesta devoció, sovint en forma d'adoració del Santíssim Sagrament, ve a ser una extensió de la mateixa celebració de l'Eucaristia. En efecte, per part del celebrant, hi ha tres genuflexions durant la celebració: “després de l'elevació de l'hòstia, després de l'elevació del calze i abans de la comunió” (OGMR 233). De les dues primeres diu la rúbrica corresponent: “(El celebrant) mostra al poble l'hòstia consagrada / el calze, la torna a posar damunt la patena / el deixa damunt

el corporal i, fent genuflexió, l'adora". Es tracta, doncs, d'una adoració del qui celebra, que s'identifica amb la genuflexió, després que ha "mostrat" al poble els sants dons. Per part del poble, doncs, hi ha un venerar amb la mirada el misteri sublim, però sense que la "mostració" s'hagi de convertir en una mena d'adoració de curta durada. El moment propi de l'adoració és fora de la missa i, com mostra l'esquema litúrgic de la festa de Corpus, després de la missa: una part d'aquell pa que ha estat consagrat i menjat –sumit– durant el sacrifici eucarístic ara es proposa a l'adoració dels fidels durant una estona, més curta o més llarga, o fins i tot de manera perpètua, o bé a l'interior de la processó que segueix a la celebració.

L'adoració eucarística és inseparable de la celebració eucarística, que inclou, sempre que sigui possible, la participació més elevada: menjar i beure el cos i la sang de Crist. La devoció eucarística està estructuralment i teològicament vinculada amb la celebració de l'Eucaristia. No se'n pot separar, ja que aquella se sustenta sobre aquesta. Potser per tal de fer-ho més evident, la sagrada forma que el poble adora, hauria de ser consagrada durant l'eucaristia que *precedís* l'adoració, i s'haurien d'unir els dos actes, seguint el model i l'exemple de la litúrgia de la solemnitat del *Corpus Christi*. D'aquesta manera, no hi hauria el risc que es produís un hiatus entre celebració i adoració de l'Eucaristia, cosa que resultaria fatal de cara a la comprensió de la naturalesa de l'Eucaristia i de l'Església.

Cert que l'adoració eucarística, sobretot la de temps llargs o la perpètua, es fa de vegades amb poques persones –per exemple, quan té lloc en plena nit. De fet, es compleix, aquí d'una manera sacramental, aquella paraula de Jesús que diu: "On n'hi ha dos o tres de reunits en el meu nom, jo soc allí enmig d'ells" (Mateu 18,20). Igualment, es compleix la promesa del *Kyrios* ressuscitat: "Jo soc amb vosaltres dia rere dia fins a la fi del món" (28,20). Aquestes dues paraules de Jesús s'adrecen a tota l'Església, i la comunitat les rep sabent que la pregària d'un és la pregària de tots, i que la presència sacramental s'escampa envers les altres presències de Jesús, sobretot les que es realitzen amb la Paraula i els pobres: Jesús, la Paraula del Pare, és el Fill que "intercedeix per nosaltres" (Romans 8,34), i els pobres són la carn real del Senyor que "es va fer pobre" per tots (Segona carta als Corintis 8,9). Aquesta connexió entre la taula de l'Eucaristia, la taula de la Paraula i la taula dels pobres mai no hauria de faltar en una adoració eucarística. Està bé fer silenci d'adoració i de pregària personal, però l'adoració ha de ser un acte de devoció plenament eclesial en el qual hi ressoni la Paraula i aquesta nodreixi els qui adoren la Santa Trinitat "en Esperit i en veritat" (Joan 4,23). Per tant, trencar el silenci amb l'escolta de la Paraula i fer memòria viva dels petits del Regne, conjuntament amb altres intencions, durant l'adoració eucarística, és emmarcar aquesta adoració en allò que la configura: el marc comunitari, el batec eclesial, augmentat per la presència real de Jesús.

L'adoració eucarística, a la qual són sensibles moltes persones, en els últims anys no pocs joves, és un instrument pastoral apropiat i preciós per a conduir els qui hi participen a la centralitat de la celebració eucarística i a un profund sentit d'Església. Així, la

contemplació del misteri eucarístic, feta sense individualismes sinó eclesialment, farà possible que es compleixin aquelles paraules inspirades de sant Tomàs d'Aquino que es troben en la col·lecta de la solemnitat de Corpus i que manifesten clarament la unió entre la celebració (el “memorial”) i l'adoració (la “devoció”): “Oh Déu, vós ens heu deixat un sagrament admirable per *memorial* de la vostra passió; concediu-nos una *devoció* tan gran als misteris del vostre Cos i de la vostra Sang, que experimentem constantment en nosaltres els efectes de la vostra redempció”.

Un sol cor i una sola ànima

A punt la implosió del jo

XAVIER MORLANS

*prevere de l'arquebisbat de Barcelona
Hospital de Campanya, Santa Anna*

Primer va ser l'autonomia respecte de l'Església com a tutora de l'ordre polític (segle XVII-XVIII). Era del tot necessari. Després l'autonomia i desvinculació respecte de la naturalesa, amb la industrialització i el desarrelament en l'anonimat de la ciutat. Després l'autonomia respecte de Déu com a fonament transcendent de la realitat, i l'establiment del principi d'immanència: “Res no pot entrar en el jo que no provingui del mateix jo”(segle XIX). Després va venir l'autonomia o desvinculació respecte de la condició humana de l'altre, és a dir la deshumanització i cosificació de l'altre classe social (Lenin, Stalin, Mao) o de l'altra raça (Hitler). Això va portar als Gulags, a Auschwitz i a l'Holocaust (primera meitat del segle XX).

Després va venir l'autonomia o desvinculació respecte del saber clàssic elaborat a partir dels autors antics (Bíblia, autors llatins i grecs), l'entronització del saber empíric, la ciència i la tècnica, i del saber modern extret tot d'un mateix (l'existencialisme) o el saber per la praxi, extret de l'acció revolucionària (segon terç del segle XX). Després va tocar el torn a l'autonomia o desvinculació respecte de la tradició, l'autoritat i la figura paterna, amb l'auge de l'autogestió, l'assemblearisme i la llibertat sexual (el maig del 1968). Val a dir que això també va portar coses bones com la necessària crítica de l'autoritarisme i del jerarquisme, i l'emergència dels joves com a grup social.

Després va venir l'autonomia i desvinculació respecte del pensament fort i de la intervenció de l'Estat en economia, per a donar pas al pensament feble, la “liquiditat”, el capitalisme llibertari i l'oblit dels descartats (Thatcher, Reagan, als anys vuitanta). Aquí ja costa més veure coses bones, tot i que es podria valorar la crisi dels grans “sistemes”

(cristianisme doctrinari, marxisme) com a ocasió per a una recerca més personal del sentit de la vida.

Després va venir l'autonomia o desvinculació respecte de tots els vincles "externs" i anteriors a la voluntat del jo: la memòria col·lectiva, la nació cultural, els avis, el possible fill, la pròpia parella,... i l'entronització a nivell quotidià de l'antic principi de la immanència: "Res no em pot obligar si no em ve de gust", amb les tres "c", consum, confort, cultura banal. Una derivada de la pulsio autonomista del jo, en aquest cas esperonat per les legítimes reivindicacions de les minories LGTBI, és l'autonomia i desvinculació respecte del propi cos físic considerat com a no rellevant de cara al sexe o gènere sentit (als anys noranta).. Aquí, com a reacció d'alguns, ja hi comença a haver una revalorització del llegat clàssic i bíblic com a font de pensament crític.

Li quedava alguna cosa de què desvincular-se al "jo" desitjós de deixar anar més llosa "anterior" a la seva pura voluntat? Sí: la pròpia *condició humana*, que darrerament és rebutjada tot negant la diferència qualitativa entre els humans i els animals. Cosa que dona la ma a les propostes del transhumanisme amb les seves promeses de millora tecnològica de les capacitats físiques i cognitives que converteixen la persona en una màquina entre les màquines. *Leit-motiv* d'aquesta recerca adelerada: La felicitat és la llibertat d'escollir a cada moment el que em ve de gust. Com que no em vull perdre res (*fear of missing out*, FOMO), no em puc comprometre amb res ni amb ningú.

Quant de temps podrà viure el "jo" sense experiències durables? Ahir al capvespre, sota el flaix d'un llum de neó, la darrera pintada del grafiter contracultural de moda: "No es tractava de viure *lliure* de tot vincle fix, sinó d'escollir *lliurement* un vincle per arrelar, créixer i generar vida!"

Àsia: treure's les pròpies sabates

DANIEL PALAU VALERO

*prevere del bisbat de Sant Feliu de Llobregat
director de la Càtedra Pastoral Josep Pont i
Gol*

La trobada continental asiàtica tingué lloc del 23 al 27 de febrer a Tailàndia. Amb una població total aproximada de 4,6 bilions d'habitants, els catòlics representen només un 3,3%, aproximadament 150 milions. El context cultural d'Àsia és reconeix molt plural, ja sigui per la presència de llengües, ètnies, pràctiques i confessions religioses (les majoritàries són l'islam i l'hinduisme, seguides posteriorment pel budisme, taoisme, confucionisme...). Econòmicament el continent asiàtic manifesta grans diferències, especialment perquè s'arriba a quantificar la presència d'uns 320 milions de població que viuen l'extrema pobresa. Aquestes diferències continuen fent-se present avui pels diversos sistemes de govern, des de democràcies parlamentàries fins a règims dictatorials, monarquies constitucionals i sistemes comunistes, bàsicament.

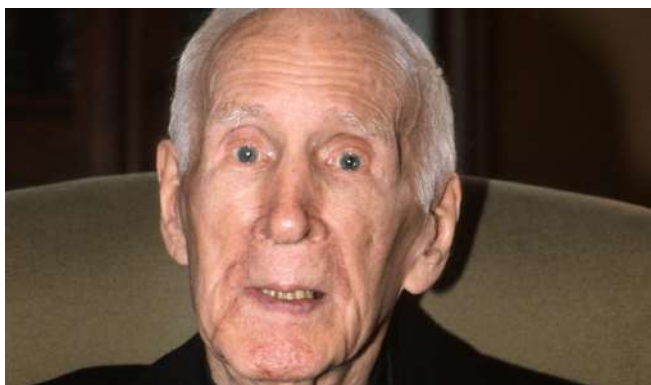
La Federació d'Àsia de Conferències Episcopals (FABC) ha capitanejat el treball sinodal elaborant una resposta pròpia al DEC. No només s'han identificat les tensions continentals, sinó que s'han fet públiques tant les diverses prioritats i els sentiments compartits més comuns, així com l'absència d'algunes realitats no mencionades en el DEC, i que no poden restar en l'oblit.

Pel que fa a les tensions s'enuncien diverses, a saber, la mateixa sinodalitat, el procés d'assolir el consens en l'assemblea, la manca de vocacions al presbiteri, la inclusió de la dona en la vida eclesial, el distanciament amb el món juvenil, la realitat de la pobresa i dels pobres, els conflictes amb les altres expressions religioses i el clericalisme. Les dificultats neixen d'una visió massa estratificada dels membres eclesials, és a dir, massa diferenciada i distant entre cristians clergues, cristians laics i cristians de vida religiosa. Aquesta separació, repetida en molts informes nacionals, posa de manifest una minsa capacitat de participació general, i al mateix temps interroga l'Església sobre el model òptim de lideratge de la comunitat eclesial. El model del servei apareix com el desitjat, ja que és inclúsiu amb tots els batejats, però és també el més complex de realitzar per la manca d'experiència i la lentitud de la seva materialització. Un bon lideratge dels pastors exigeix reconfigurar el rol i la mentalitat de tots els membres eclesials. En aquest sentit, el text asiàtic no s'escapa de mencionar que cal ampliar els espais d'actuació del laicat, segons el propi carisma, i incloent d'una manera decidida la seva capacitat missionera en els escenaris que siguin els més escaients, així, el món asiàtic reconeix especialment la vàlua significativa de la presència de laics en el camp catequètic.

En el camp de les prioritats i sentiments compartits, el text asiàtic ha fet referència a la necessitat d'una major formació, d'una actitud favorable a visualitzar l'hospitalitat com una actitud espiritual sinodal essencial, també ha parlat de la importància de reconèixer que tots els deixebles són missioners, així com de la necessitat de créixer en una major transparència en els afers econòmics, un estil de vida de pregària veritable, un testimoni fidel a l'Evangelí, una irrenunciable cura del medi ambient i finalment, una recerca adient de l'encaix dins la comunitat d'aquells que són diferents. La qüestió de saber incloure aquells que han estat o són marginats i abandonats no pot ser un fet anecdòtic. La cura pastoral pels nens de carrer, els matrimonis separats, les persones malaltes, els desplaçats i els perseguits... necessita d'estructures eclesials missioneres capaces de comunicar un sentit i una experiència d'Església veritable. Els missioners apareixen més que mai com ambaixadors de Crist, hospitalaris en un món emmalaltit d'egoisme.

Un imatge senzilla i eloqüent del continent asiàtic, que apareix en el seu document continental, és el costum de treure's les sabates quan algú entra a les cases. És un signe de respecte i una consideració que el lloc que es trepitja no és propi. És en el fons un signe que recorda allò que va viure Moisès (Ex 3,5) davant la terra sagrada. El sínode també convida tots els cristians a una profunda actitud de conversió, a un descalçar-se reverencial no pompós ni estrambòtic, sinó senzill i sincer. Cal aprofundir, encara més, sobre la importància del respecte per aquells que són diferents i pensen de manera diversa a la nostra. Només si ens escoltem els uns als altres profundament, afirma el text asiàtic, podem deixar de costat els propis prejudicis i acollir els altres. Les pròpies sabates en el fons no deixen de ser un símbol de la nostra procedència o de la pròpia posició. Uns peus descalços, siguin de rics o de pobres són iguals. El món a l'Àsia està ple d'oportunitats, però també de reptes, i en aquest sentit, un gest concret i sincer de respecte ofereix la imatge d'una Església que accepta moure's en un àmbit de relacions humanes sanes, en les que la missió comença senzillament amb una veritable actitud d'humilitat.

Finalment el continent asiàtic reconeix la importància del discerniment i de la conversació espiritual com un element propi de l'Església. Aquest estil no només comporta un bon nombre de fruits sinodals que es van assolint paulatinament, sinó que recorda a l'Església d'un lloc que el camí sinodal no és quelcom accidental, sinó constitutiu. Ens ajudarà el sínode a descalçar-nos, és a dir, a convertir-nos més a Jesús i al seu Esperit?

Testimonis de l'Evangelí

Un teòleg camí de la santedat

NORBERT MIRACLE I FIGUEROLA

prevere de l'arquebisbat de Tarragona

professor de la Facultat de Teologia de Catalunya (AUSP)

Els bisbes de la Conferència Episcopal Francesa, reunits a la seva assemblea ordinària a Lourdes el mes de març, van anunciar la seva disposició a obrir la causa de beatificació del P. Henri de Lubac, teòleg jesuïta i cardenal, que va morir el 1991.

Henri de Lubac, havia nascut l'any 1896 a Cambrai, prop de la frontera franco-belga. Va estudiar el batxillerat amb els jesuïtes a Lió. Allí va iniciar també els estudis de dret fins que va decidir ingressar a la Companyia de Jesús, que en aquell temps tenia el noviciat a Anglaterra, a causa de l'expulsió dels ordes religiosos del territori francès. L'any 1914, en esclatar la Primera Guerra Mundial, va ser mobilitzat i dos anys més tard va ser greument ferit al camp de batalla.

Quan l'any 1926 els jesuïtes van poder retornar a França, De Lubac va ser ordenat prevere i l'any 1929 «sense cap formació especial» tal com ell mateix escriu, va ser nomenat professor de la Facultat Teològica de Lió on era l'únic professor jesuïta en aquell moment. La seva primera dedicació va ser la càtedra de Teologia Fonamental i també el curs d'Història de les Religions.

La seva primera obra, *Catolicisme*, publicada el 1938, és un gran text programàtic. Dels seus diversos capítols, explica Von Balthasar, en naixeran com si fos un tronc, les diverses branques de les seves principals obres publicades posteriorment.

La segona guerra mundial va influir molt en ell. Es va sumar al moviment de "resistència espiritual", d'oposició al règim nazi amb iniciatives pacífiques clandestines. Alguns dels seus companys van ser detinguts i executats per difondre la revista del grup *Cahiers du témoignage chrétien*.

Després de la guerra, el seu treball teològic estava en primera línia però les enveges d'altres teòlegs i la por malaltissa dels responsables del Sant Ofici a un nou brot de "modernisme", va suscitar moltes reticències sobre el seu treball i dels altres teòlegs jesuïtes i dominics de l'anomenada despectivament *nouvelle theologie*.

L'encíclica *Humani generis* de Pius XII va caure com un llamp sobre l'escolasticat lionès i De Lubac va ser assenyalat com el principal boc expiatori, que el va portar a viure un calvari durant deu anys: apartat de la docència, traslladat d'un lloc a un altre, els seus llibres van ser retirats de les biblioteques de la Companyia i se'l sotmeté a una forta censura acadèmica.

El seu nomenament, juntament amb el dominic Yves Congar, a instàncies de Joan XXIII, com a «consultor» de la Comissió teològica preparatòria del Concili va començar a canviar el rumb de la seva vida intel·lectual, obrint-se pas una lenta i difícil rehabilitació, no exempta de noves proves i dificultats.

Després del Vaticà II, va treballar amb gran dedicació per evitar que, en nom del Concili, es volgués transformar el contingut de la fe, o que es considerés caducat allò que els concilis anteriors havien proclamat. Per a De Lubac, l'obertura de l'Església al món és essencialment obertura terapèutica i salvadora, obertura missionera que vol fer descobrir a tothom allò que Déu ens ha preparat.

Quan li preguntaven sobre l'Església al final del segon mil·lenni, deia: «tinc la plena seguretat que l'Església romandrà fidel al Senyor, de qui ha rebut l'Esperit, i en la que, com va dir Péguy, “els sants hi brostaran sense parar” (...) contínuament maltractada per tots nosaltres, des de dintre i des de fora, sembla que està agonitzant, però sempre està renaixent».

Henri de Lubac és un d'aquests sants que han brostat enmig del Poble de Déu. El primer dels grans teòlegs del Concili Vaticà II a qui, com Tomàs d'Aquino o Bonaventura, l'Església vol reconèixer, al costat de la seva indiscutible saviesa teològica, la seva santedat com a cristià. I a la Companyia de Jesús és un dels grans teòlegs jesuïtes que serà canonitzat després dels antics Robert Bellarmino o Pere Canisi.

El Dr. Salvador Pie, gran coneixedor de la teologia del P. De Lubac, escriu d'ell «"un home de l'Església", tal com a ell li agradava anomenar-se i que gràcies a haver sofert per aquesta "Església-Mare" va tenir un agut sentit eclesial que a finals de la seva vida el feia afirmar amb entusiasme: "Estimo la nostra Església, amb les seves misèries i les seves humiliacions, amb les debilitats de cadascun de nosaltres, però també amb la immensa xarxa de la santedat amagada. L'estimo avui, en el seu enorme i difícil esforç per renovar-se, esforç que ha de continuar sota el signe del Concili"».

Com n'és de bonic afegir-se a aquesta professió d'amor a l'Església també ara en els nostres temps.

Rentar els peus

En un nou aniversari de l'URC

FRA EDUARD REY

prevere caputxí.

president de l'URC

Des de fa uns anys, els caputxins de Catalunya tenim la col·laboració d'alguns frares de l'Índia. Estant en el Capítol de la seva província, em va cridar l'atenció una sessió que es va dedicar a allò que ells en diuen *appreciations*, agraïments que diversos frares dirigeixen a altres frares pel que s'ha viscut durant el trienni i que es llegeixen públicament. És una llista llarga. De fet, he observat que a Índia això de l'*appreciation* es cuida molt. No hi ha festa en què no hi hagin diversos frares que preparen discursos recordant les bondats de l'homenatjat. No cal dir que el provincial es fa un tip d'*appreciate* al llarg del seu mandat, perquè entre tots aquests discursos no hi pot faltar mai el seu...

D'uns mesos ençà estic mirant d'introduir aquest costum. Som catalans, i expressar gaire els sentiments espontàniament ens sembla una mena de falta de pudor. Però bé, vencent la meua pròpia resistència, he anat fent *appreciations* en ocasió dels onomàstics dels frares. I m'ha cridat l'atenció el resultat. Els meus petits discursos, que sempre he sentit més aviat maldestres comparats amb els que fan a Índia, sovint han emocionat no sols el frare en qüestió, sinó altres de la comunitat, a vegades, per sorpresa meua, precisament els menys tendents a manifestar el que senten.

En aquest aniversari de l'URC, em passen per la ment molts religiosos a qui deuria un bon discurs d'*appreciation*. Frares de la meua província, però també altres religiosos i religioses que he tingut per referents, companys, amics o confidents, amb qui hem compartit preocupacions per persones o situacions. També m'agafa aquest aniversari acabant un mes en què, per diverses circumstàncies, he estat en el sepulcre de sants de diversos carismes: sant Joan de la Creu i santa Teresa de Jesús, sant Vicenç de Paül i santa Lluïsa de Marillac, sant Pere d'Alcàntara... No dic que no hàgim de fer els nostres exàmens de consciència, però custodiem tresors que bé valen una bona *appreciation*. Mirant, doncs, a aquest conjunt que som la vida religiosa a Catalunya, dono gràcies a Déu per poder formar-ne part i, des de les meves limitacions, haver-la pogut servir durant aquests quatre anys a través de l'URC.

El nou servei de Pastoral Vocacional de la CEE

JOAN SOLER RIBAS

*prevere del bisbat de Girona
delegat de Pastoral Vocacional*

Certament, les converses sobre la crisi vocacional als nostres bisbats, amb més o menys intensitat, formen part de totes les nostres reunions i activitats pastorals. I és normal, perquè tots som conscients que la vocació, així com la missió que porta implícita, formen part de l'essència mateixa de l'Església. És Déu qui crida. Però és l'home qui, plenament lliure, ha de respondre a la invitació de Déu. Per tant, per a una vocació plena, cal un home o una dona que hagi descobert la seva veritable identitat, que s'hagi situat en relació amb Déu, que hagi obert el seu cor a la Transcendència i que estigui disposat a realitzar la missió que Déu ha pensat per ell. En definitiva, doncs, l'Església ha unit sempre la fe, amb la vocació i la missió. El que no sempre s'havia entès, però, era que justament aquesta unió comportava que la vocació no era específica d'un petit grup de cristians, sinó que la vocació anava intrínsecament lligada al baptisme. Això ho va tornar a posar en valor, d'una manera explícita el Concili Vaticà II, recordant-nos que el fonament de l'Església no és el sagrament de l'ordre, sinó el sagrament del baptisme. Es pot veure com en el decret *Apostolicam Actuositatem* sobre l'apostolat dels laics, en el seu proemi ja es diu: «Els cristians seglars, tenen un paper propi i necessari en la missió de l'Església. El seu apostolat, que sorgeix de la seva mateixa vocació cristiana (baptisme) mai pot faltar a l'Església».

Això vol dir que, una Església viva de veritat, es preocuparà no només perquè hi hagi vocacions a la vida religiosa i sacerdotal, sinó que es preocuparà perquè tots els cristians descobreixin quina és la seva vocació. Som cridats i enviats, perquè hem estat batejats. I perquè hem estat batejats i vivim amb intensitat el do de l'Esperit Sant, no poden faltar a les nostres comunitats les vocacions al sacerdoci, a la vida consagrada, al matrimoni i a la vida laical viscuda en tota la seva plenitud. Si falten aquestes vocacions, no és per culpa de Déu que no crida, sinó perquè els cristians hem oblidat com escoltar a Déu en el silenci de la nostra pregària.

Per a poder dur a terme aquest nou plantejament s'ha creat un nou organisme a la Conferència Episcopal Espanyola: **El servei de Pastoral Vocacional**. Aquest servei està constituït per les Comissions Episcopals per al Clergat i Seminaris; la Vida Consagrada; les Missions i Cooperació amb les Esglésies i els Laics, Família i Vida, amb el desig de crear una veritable cultura vocacional que permeti als nens, joves i adults plantejar-se, veritablement, el sentit de la seva vida cristiana i la crida que Déu els fa.

El nou coordinador d'aquest Servei de Pastoral Vocacional és l'arquebisbe de Valladolid, Mons. Luis Argüello. Fou justament ell qui, en la XLIV Trobada de Pastoral vocacional,

que es va celebrar a Madrid i *on line*, el passat mes de març, ens va explicar als delegats vocacionals que aquest nou servei tenia un doble objectiu.

En primer lloc ajudar a canviar la orientació de les nostres delegacions. Ens demanava que hem de deixar de centrar-nos en les vocacions específiques al sacerdot i a la vida religiosa, que son importants i necessàries, cert, però que hem de desvetllar en primer lloc, la vocació a una vida cristiana autèntica. Si no hi ha cristians compromesos a l'interior de comunitats vives, difícilment els nostres joves aprendran a respondre generosament a la crida específica de Déu. La crisi vocacional mostra, en definitiva, profunda crisi de fe.

El segon objectiu és organitzar un *Congrés Nacional de Vocacions* que sensibilitzi a tota l'Església per a la redescoberta de la vida com a vocació. La vocació sempre és una crida a inserir-se a una comunitat. No fem el camí sols, sinó que tenim com a companys de viatge els membres de la comunitat cristiana, el Poble de Déu, l'Església. Cada vocació ha de trobar el seu sentit en l'interior d'aquesta comunitat.

Dos objectius que s'aniran desenvolupant en els propers anys i que, han de servir als nostres bisbats per a desvetllar la vocació que Déu ens ha inscrit en el cor. Perquè no hem d'oblidar que, si en una Església local hi manquen algunes d'aquestes vocacions, vol dir que deixa de ser una Església plenament constituïda i que necessita de nou la força dels missioners que l'ajudin a recuperar la força de l'Esperit. No tinguem por a redescobrir la fragilitat de les nostres esglésies locals, sinó que tinguem por de no actuar-hi en conseqüència.

Aprofitem, doncs, d'aquesta nou servei per a posar en valor les nostres delegacions de Pastoral Vocacional. De fet, el dicasteri per al Clergat, ens ha convidat a tenir un Grup de Promoció de la Pastoral Vocacional a cada parròquia. Déu n'hi do! Aquest és l'esperit que ens cal. No és moment d'abaixar els braços sinó que és el moment per a mirar esperançats el futur i preguntar-nos: ¿Si Déu ens va cridar a nosaltres, perquè no pot cridar a ningú més? ¿Si la meva vocació ha omplert el meu cor d'alegria, perquè no voldria que també omplís el cor dels altres cristians?

La primavera: temps de rogatives

PACO VIVES PITARCH

prevere del bisbat de Tortosa

Rector de la Parròquia Sant Francesc d'Assís, de Jesús-Tortosa

Si visiteu la comarca dels Ports de Morella en primavera trobareu un fet sorprenent: La gran quantitat de celebracions religioses en plena natura, amb un acte simpàtic i curiós: La benedicció del terme, els quatre punts cardinals, que no és un acte de màgia, sinó “d’agraïment” per tots els bens que la natura ens proporciona i i un acte de “responsabilitat” per tot el que els homes podem fer per la cura de la natura, com deia el Papa Francesc el dia del inici del seu pontificat: “La casa comuna”.

Al triomf de la primavera en els nostres pobles muntanyencs i mediterranis esclaten en celebracions que la religió ha anat aprenent de la cultura popular. Amb les transformacions afegides, les demandes contra les pestes o per demanar la pluja... demostren l’antiquíssima capacitat humana de sentir la natura i transformar-la en cultura i símbol.

Deia Desideri Lombarte: “... Quan els bancals de blat verdegem, els prats estan florits, los barranquets humits, totes les herbes creixen ...”, el cicle festiu dels nostres camps, il·luminats per aquest esclat de la natura que vol unir-se a la festa de la Pasqua ... s’inaugura amb les festives rogatives, romeries, primes, rotllos ... que tots els pobles de la comarca dels Ports prodiguen d’una manera extraordinària.

No hi ha cap poble que no tingui les seues celebracions en plena natura: Morella, Forcall, Zorita, Cinctorres, Vilafranca, La Mata, La Todolella, Portell, Castellfort, Catí, Vallibona ... Ermites com La Balma, Vallivana, Sant Cristòfol, Sant Domingo, El Sargar, L’Avellà, Sant Pere, Sant Marc ... són visitades pels vilatans de cada poble. Poques manifestacions poden comparar-se a la bella manera d’implorar les bones collites o donar gràcies a Déu per un hivern de neus i de bens o implorar del cel l’aigua tant necessària per els camps.

Peregrinar és proclamar al món que la fraternitat i la pau són possibles, que la vida és possible viure-la en pau i germanor. Però què és una Rogativa? És una processó, una sortida al camp, organitzada per aconseguir el perdó dels pecats, obtenir gràcies o bens i sobretot d’acció de gràcies. Històricament, les rogatives més nombroses en assistència s’han fet, potser, per demanar: “salut, pau i aigua”. Es famós el cant del “Oh Vere Deus”: “Da nobis salutem et pacem et pluviã de coelis”. El fenomen de les rogatives s’entén molt bé en el context europeu de la pesta negra i de les grans calamitats públiques’

Diu el Papa Francesc en la Exhortació apostòlica “La joia de l’Evangeli”, parlant de la religiositat popular: “Gran quantitat de cristians expressen la seua fe a través de la religiositat popular. Es tracta d’una espiritualitat encarnada en la cultura dels senzills” ... “Caminar junts cap als santuaris i participar en altres manifestacions de la pietat popular, també portant-hi es fills o convidant-hi altres persones, és en si mateix un gest evangelitzador” ... “Penso en la fe ferma d’aquestes mares al peu del llit del fill malalt que s’aferren a un rosari encara que no sàpiguen embastar les proposicions del Credo, o en tanta càrrega d’esperança vessada en un ciri encès en una humil llar per demanar ajut a Maria, o en aquesta mirada d’amor entranyable al Crist crucificat”... “Les expressions de pietat popular tenen molt per ensenyar-nos i, per a qui sap llegir-les, són un lloc teològic al qual hem de prestar atenció, particularment a l’hora de pensar la nova evangelització”...

Vaig tenir la sort l’any 2000 de acompanyar com a capellà als “Pelegrins de Les Useres a Sant Joan de Penyalosa”. Vaig gaudir! Ho repeteixo: Vaig gaudir! Els cants, antiquíssims; els pelegrins resant o en silenci absolut, l’entrada a l’ermita de Sant Miquel de les Torrocelles ... L’entrada a Sant Joan de Penyalosa amb una gran multitud en absolut silenci, sols sentint-se els cants del cantors ... L’entrada a Xodos, fabulosa ... L’entrada a l’endemà a les Useres ... Més de 10.000 persones pels carrers en absolut silenci acompanyant als pelegrins ... La carn s’entornava, com es diu vulgarment, pell de gallina ...

No perquè sigui la més nombrosa però sí per la seua originalitat, em fixaré ara en la Rogativa de Vallibona a la Mare de Déu de la Font de Pen-Roja de Tastavins, del País Valencià a l’Aragó. 7 hores caminant.

Desideri Lombarte, autor de l’obra de teatre: “Pena-Roja i Vallibona, Pobles Germans”, que es representa el dia de la Rogativa amb actors dels dos pobles, ho explica en una nota preliminar d’una forma molt senzilla i en poques paraules:

“Tota la vida mos han dit lo mateix. I cada set anys mos ho han anat repetint quan diuen: “Enguany venen los de Vallibona”. I els nostres iaïos mos tornaven a contar la història de sempre: ... I diuen que hi va haver molta misèria i malalties i pesta ... i la seca, molts anys de seca ... i que va morir moltíssima gent ... Conten que a Vallibona no hi va quedar cap fadrina i que els pocs xics mossos que van quedar van vindre a buscar dona a Pena-Roja ... que set xiques de Pena-Roja van anar a casar-se a Vallibona ... que van tindre fills i que la Vila, a poc a poc, es va anar recuperant. ... Per això tornen cada set anys, un per cada dona que se’n van emportar, a donar gràcies a la Mare de Déu de la Font i a visitar als germans que son nates ... Diuen que fa molts anys que venen, moltes centúries”.

La vespra de la festa de l’Ascensió del Senyor, a les 7’30 del matí, als tocs de la campana grossa, cantant l’Exsurge Domine i les Lletanies dels Sants surt la Rogativa des de l’Església de Vallibona. 7 és el número: 7 casaments, cada 7 anys, 7 hores de camí. No és estrany que la cultura tradicional impliqués el número 7 en tantes creacions com els 7 dies de la setmana, els 7 sagraments ... o els colors de l’arc de Sant Martí... o les meravelles del món ... A l’endemà la tornada es per Herbers on tot el poble surt a rebre la Rogativa amb tots els estendards, com si fos festa major. Ben entrada la vesprada la Rogativa arriba a Vallibona i comença el conte enrere: D’aquí a 7 anys tornarem a Pena-Roja.

Reflexions per un poble o ciutat que celebra la seva festa

GABRIEL CASANOVAS VILA

prevere del bisbat d'Urgell

vice-rector del Seminari Major Interdiocesà

Com cada any, vora aquest temps primaveral que ja anem cloent i en els calorosos estius de casa nostra, la major part dels nostres pobles i ciutats celebren les seves festes majors, tantes vegades lligades o a un sant o santa patrons, tot i que no sempre.

Aquestes ocasions de celebració, d'aplec, que tenen en l'eucaristia un moment central i participat, com tota tradició, no estan fetes només per a ser reviscudes any rere any, com a simple repetició d'un vestigi que ens ve del passat, sinó per actualitzar-ne el seu sentit en el nostre avui.

El mateix passa amb la fe cristiana. On alguns veuen unes creences pròpies d'uns temps que han anat quedat enrere, els cristians avui creiem que l'Evangelí viscut és veritable remei pel nostre món, és el veritable canvi que aquest món necessita, en la comprensió que tenim de nosaltres mateixos, del món, i de les relacions humanes.

Els cristians ens sentim germans i germanes. En grec, aquesta paraula, "germà", "germana", significa "del mateix ventre". Ser part d'un poble és ser conscients que compartim coses molt importants i que ens defineixen, que som fills i filles d'una mateixa història, d'una cultura, d'una identitat compartida, un projecte comú. D'aquí brolla aquesta germanor.

Tots nosaltres cerquem arribar a cotes més altes de fraternitat, de bona convivència, de benestar, entès no només com a benestar material, que com sabem no garantitza la felicitat i la pau, sinó sobretot estar bé els uns amb els altres, en harmonia. No hem de perdre aquests ideals, ideals ben arrelats en l'Evangelí que arriben fins avui per a tots nosaltres. Cada generació ha de fer seves les lluites i els assoliments de les generacions passades i portar-les a metes més altes encara. Aquest és el camí.

El bé, com també la pau, la justícia, la solidaritat, no s'aconsegueixen una vegada per sempre; han de ser assolits cada dia. No ens hem de conformar amb el que s'ha aconseguit en el passat. Cal construir junts el millor present possible que serà la millor garantia pel futur.

Sempre cal treballar per cercar el bé comú, no només el bé o els interessos d'uns quants. I tampoc no podem renunciar al diàleg. Perquè la falta de diàleg, el voler vèncer o tenir sempre la raó, no és bo. Vèncer realment és quan som capaços de caminar i construir

coses junts, malgrat les nostres diferències, malgrat els diversos interessos i visions. Això és possible sempre que, per sobre de tot, hi hagi un projecte, un objectiu comú, i hi hagi una voluntat de diàleg real, obert i respectuós, sent capaços d'arribar a una entesa per aquest bé major. Això sí que es vèncer.

Ens cal tenir i refermar la cultura de l'encontre, de la qual ens en parla sovint el Papa Francesc. La paraula "cultura" indica alguna cosa que ha penetrat al poble, en les seves conviccions més profundes i en el seu estil de vida. Parlar de "cultura de l'encontre" significa que com a poble volem i som capaços de bastir ponts, cercar punts de trobada, projectar alguna cosa que inclogui a tots.

El Papa ens està insistint molt en una cosa: per a arribar a aquest punt necessitem constituir-nos en un "nosaltres", per sobre els individualismes i els interessos particulars, que creixi la consciència i la responsabilitat sobre els nostres actes, el que fem individualment i les decisions que prenem repercuteix en el tot, i també saber veure més enllà.

Cal pensar també amb els que vindran, cal deixar el millor món possible perquè els infants i les generacions futures puguin, el dia de demà, tenir somnis i anhels encara millors que els nostres, i possibilitats reals de dur-los a terme. Tenim importants reptes per davant que afecten la convivència social, el bé de les persones, el nostre clima, i tants altres temes essencials que no podem quedar al marge d'aquesta visió solidària i en clau de present i de futur.

Ser poble o ser ciutat és una cosa més gran que el sol fet de viure en un mateix espai físic. Els pobles i ciutats tenen la seva ànima i son el que la seva gent, la gent que se'ls estima i l'omplen de vida i noves il·lusions, escull ser i van creant plegats, ben arrelats en un passat que és una riquesa, una memòria que cal preservar i mantenir, i de la qual les nostres tradicions religioses i la immensa escola d'humanitat i de vida que la fe cristiana ens ha aportat fins avui, en són un pilar fonamental.

Reclinats sobre el pit del Senyor

“El cor bategant de l’anunci de l’Evangeli”

JOSEP MIQUEL BAUSSET

monjo de Montserrat

Així definia el papa Francesc els monjos i les monges. Per això en aquesta, festa de la Santíssima Trinitat, en la jornada “*Pro orantibus*” de pregària pels contemplatius, vull recordar les paraules que el bisbe de Roma deia sobre els monjos i les monges.

Va ser el 26 d’abril, a la plaça de Sant Pere, en l’audiència general, quan, (després de parlar en dos dimecres anteriors de la missió de Sant Pau i dels màrtirs), el papa posava un altre testimoni “*que travessa la història de la fe: el de les monges i monjos, germanes i germans que renuncien a ells mateixos per imitar Jesús en el camí de la pobresa, la castedat i l’obediència i per a intercedir a favor de tothom*”.

El papa deia que molts es pregunten: “*¿Com pot ser que la gent que viu en un monestir ajudi l’anunci de l’Evangeli? ¿No seria millor que esmercessin les seves energies en la missió sortint del monestir i predicant l’Evangeli fora d’ell?*”. I el papa responia aquesta pregunta, tot recordant-nos que “*en realitat els monjos són el cor bategant de l’anunci de l’Evangeli*”, ja que “*la seva pregària és oxigen per a tots els membres del Cos de Crist*”. I és que la pregària dels contemplatius “*és la força invisible que sustenta la missió*”.

El papa ens recordava “*que no és una casualitat que la patrona de les missions sigui una monja, Santa Teresa de l’Infant Jesús*”, que va comprendre a la llum del capítol 12 de la primera Carta als Corintis, “*que només l’amor pot fer actuar tots els membres de l’Església*”.

Per això el papa Francesc ens recordava també que “*els contemplatius, els monjos i les monges*”, són “*gent que prega, que treballa, que prega en silenci per tota l’Església. I això és l’amor que s’expressa pregant per l’Església, treballant per l’Església, als monestirs*”. Per això, com deia el papa, “*aquest amor per tothom anima la vida dels monestirs i es tradueix en la seva pregària d’intercessió*”.

En la seva catequesi del dimecres 26 d’abril, el papa ens posava l’exemple de Sant Gregori de Narek, “*un monjo armeni que va viure cap a l’any 1000 i que ens ha deixat un llibre de pregàries*”. I és que aquest doctor de l’Església, sense sortir del monestir, “*aprengué a escrutar les profunditats de l’ànima humana i, fonent poesia i pregària, marcà el cim, tant de la literatura com de l’espiritualitat armènia*”.

Els monjos i les monges, solitaris però mai insolidaris, viuen, com deia el papa, “*una solidaritat universal*” i per això “*qualsevol cosa que passi al món, troba un lloc en el seu cor*”. I és que “*el cor dels monjos i de les monges és un cor que capta, com una antena, el que passa al món, i pregunten per això*”. D’aquesta manera, els contemplatius “*viuen en unió amb el Senyor i amb tothom*” i “*com Jesús, prenen sobre ells el problema del món, les dificultats, les malalties i pregunten pels altres*”. Així, els monjos i les monges, com deia Francesc, “*són els grans evangelitzadors*” de l’Església.

Davant els qui s’estranyen que els monestirs puguin evangelitzar, el papa deia que els contemplatius evangelitzen “*perquè amb la seva paraula, l’exemple, la intercessió i el treball de cada dia, els monjos i les monges són un pont d’intercessió per a tothom*”. I per això, el papa definia la vida monàstica, “*permeteu-me aquesta paraula*”, deia Francesc, “*com una “reserva” que nosaltres tenim a l’Església*”, ja que els monjos i les monges “*són la veritable força que fa avançar el Poble de Déu*”. I d’ací, com ens recordava Francesc, “*ve el costum que la gent quan veu un consagrat, diu: “Pregha per mi”, perquè sap que hi ha una pregària d’intercessió*”.

El papa, que acabava el seu discurs animant a “*visitar algun monestir, perquè allí es prega i es treballa*”, demanava que “*el Senyor ens doni nous monjos i monges que facin avançar l’Església amb la seva intercessió*”.

En aquesta jornada “*Pro orantibus*”, cal donar gràcies a Déu pels contemplatius, homes i dones que ho donen tot per l’Evangeli, com les monges benedictines de Montserrat, Sant Pere de les Puelles, Sant Daniel, Manacor i Puiggraciós. O com les adoratrius de Berga i les caputxines de Manresa i València; els cartoixans de Serra i de Tiana; les agustines de Sant Mateu; les clarisses de Pedralbes, Gandia, Vilobí d’Onyar, Canals, Reus i Tortosa; els benedictins de Cuixà, el Miracle i Montserrat; les carmelites descalces de Jorba, Puçol, Vic, Mataró, Serra, Tarragona, les Alqueries i Terrassa; els cistercencs de Solius i Poblet; les trinitàries de Càlig; les dominiques de Xàtiva, Sant Cugat, Paterna, Esplugues i Manresa, les cistercenques de Vallbona, Benaguasil i Valldonzella o les cartoixanes de Benifassà. Monges i monjos enamorats de Jesús i servidors de l’Evangeli i dels homes, testimonis d’esperança i de fraternitat, de comunió i de pau.

La riquesa de la vocació laical

JOAQUIM GONZÁLEZ-LLANOS
prevere de la prelatura de l'Opus Dei

El passat 30 d'abril celebràvem la jornada de pregària per les vocacions al quart diumenge de Pasqua.

Sovint a les oracions dels fidels, i de vegades, fins i tot a cartes pastorals animant a participar en l'oració d'aquesta jornada, es diu: "per les vocacions de sacerdots i ministres ordenats, pels religiosos i pels laics". Però quan es nomena aquests últims es postil·la: "per les vocacions matrimoniales", i punt. De vegades s'hi afegeix: "per les vocacions de consagrats", volent significar algunes persones que treballen al mig del carrer però "s'han consagrat a Déu" d'una manera particular.

No se sol citar les vocacions de laics que viuen el celibat pel regne del cel, però sense ser consagrats, és a dir, sense tenir un vot de castedat, que els situaria a l'àmbit dels religiosos.

Em sembla que cal una eclesiologia més rica que contempli aquesta realitat: la vocació dels laics que tenen un compromís d'amor (no un vot) per santificar la seva activitat professional i donar un testimoni apostòlic al mig del món, amb la seva paraula i amb el seu exemple. Crec que ha arribat l'hora de prendre's seriosament la vocació laical tal com la descriu el Vaticà II: "Als laics correspon, per pròpia vocació, intentar obtenir el Regne de Déu gestionant els assumptes temporals i ordenant-los segons Déu" (LG 31). És aquí on es desenvolupa l'escenari de la seva santedat: a la feina. Siguin casats o cèlibes. Si se'm permet l'expressió, els cèlibes indiquen d'una manera més palpable que això va de debò, que el contingut que assigna el Concili Vaticà II a la vocació laical pot donar un sentit ple a tota una vida.

M'ha vingut al cap aquesta reflexió en la memòria que celebrem avui, 18 de maig, la Beata Guadalupe Ortiz de Landázuri, fidel de l'Opus Dei que va viure aquest compromís d'amor d'aquesta manera: amb el celibat apostòlic, amb molts fruits i fama de santedat a la seva feina i en les tasques apostòliques.

Es parla molt als ambients de sacerdots on em moc que som a l'hora dels laics. Completament d'acord. Però entenent bé la riquesa de la vocació laical.

Un bisbe ens parla

El cel a la terra

+AGUSTÍ CORTÉS SORIANO

bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Podem considerar que ens trobem en el punt conclusiu de la missió de Jesús a la terra. Aquesta missió consistia a portar el cel a la terra, perquè tots nosaltres visquéssim l'alegria de la salvació.

Tot havia estat objecte de promeses, que Déu havia fet al seu poble, mantenint la seva esperança i el seu ànim en el camí. El mateix Jesús ho havia anunciat. Ara estem davant la realitat del seu compliment. Entenem la tensió de l'espera alleujada únicament per la pregària silenciosa i expectant i per la presència dels germans compartint els mateixos sentiments. I compartim també l'alegria desbordant d'aquells primers germans que sostenien l'ànsia de veure dins d'un mateix a Déu i la seva voluntat, de viure la comunió d'amor fratern guardant la diversitat, la força i la llibertat per donar testimoni de la fe, d'una fe més clara i ferma, d'experimentar un nou poble... No seran ells els qui projectaran i portaran a terme les transformacions oportunes perquè tot canviï. Només s'han d'esperar plegats en oració.

Ens trobem a “la sala de dalt de la casa”, amb el sostre obert al cel. Com sempre que Déu ha volgut provocar un nou inici en la història, l'Esperit Sant irromp a la terra (Maria en l'Anunciació, Jesús en el Baptisme del Jordà) provocant una autèntica transformació. L'Esperit no es dona “en general”, sinó a cadascun, adquirint cares i maneres diferents i iguals alhora. Els apòstols estan disposats en forma de “u”, formant un col·legi unit, en el centre del qual hi ha Maria.

La Mare de Déu a la Pentecosta. En algunes icones apareix presidint el Col·legi Apostòlic, fins i tot sostenint als seus genolls el llibre de les Escriptures, com a mestra que ensenya als seus deixebles els secrets de la Paraula de Déu; en altres no apareix, segons diuen, perquè pensaven que la “plena de gràcia” ja posseïa l'Esperit en plenitud, ja era Església i no necessitava una nova efusió de l'amor de Déu... Preferim veure-la formant part del nostre poble, acompanyant-nos com a referent de la veritable Església.

A la part inferior s'obre un buit fosc en què veiem un ancià coronat, que porta un drap a les mans amb uns rotlles escrits. L'Església resplendent a Pentecosta té al seu costat la foscor del cosmos, ja vell, potser el món amb els seus poders, que únicament pot subsistir

expectant, com diu sant Pau, esperant la il·luminació de l'Esclat i la predicació dels apòstols.

Aquests, els apòstols, són en el germen de l'Església i constitueixen la llavor d'una successió de continuadors de la seva missió, com a garants del seu vincle amb Crist i de la unitat del Poble de Déu.

Un cop més, se'ns diu que l'Església ens és donada, no és obra nostra, no és fruit d'un projecte humà (ben pensat i planificat), nascut de la bona intenció de canviar el món. Rebem l'Església com a regal, és el gran do, l'obra de l'Esperit, que transforma des de dins cadascun dels seus membres i a tots els fa viure en comunió d'amor de Déu.

El futur de la nostra Església no serà sinó una Pentecosta contínuament renovada. Ho farà l'Esperit sempre que trobi un poble expectant i orant, com aquell que amb Maria sostenia una espera activa i confiada.

Hem vist, hem llegit

Mossèn Cinto, Folgueroles i la primavera

PERE OLIVA MARCH

*prevere del bisbat de Vic
rector de la parròquia de Folgueroles*

Cada any al voltant de la data del naixement de Mossèn Cinto Verdager i Santaló que fou el 17 de maig de 1845, al seu poble nadiu de Folgueroles (Osona) té un lloc una celebració local que té més de setanta anys d'història i esdevé com una mena de festa major que aplega a tothom.

Entre el dia disset de maig (data del naixement del poeta) i el deu de juny (data del seu traspàs) més d'una quarantena de propostes d'espectacles, conferències i jornades, ens ajuden a valorar el poeta i capellà de la renaixença catalana, com algú de casa que mereix respecte, consideració i record.

Divendres dia 12, va tenir lloc al centre cultural de Folgueroles, la presentació del llibre *Verdager, dia a dia. Cronologia de Jacint Verdager (1845-1902)* a càrrec dels seus autors Àlvar Valls i Roser Carol. D'aquest autor cal destacar la magnífica biografia del mossèn, *Entre l'infern i la glòria*. Narra els darrers dies de Mossèn Cinto a Vila Joana i resumeix així els seus records i els seus anhels, en el marc complicat de la relació amb es persones mes properes a ell poc abans del seu traspàs. Fa de bon llegir.

Altres activitats d'aquests dies tenen a veure amb l'arrelament popular de l'arbre de maig. Ballets i danses tradicionals que omplen de so i de ritme la plaça junt amb l'ofrena floral davant de pedró dedicat al poeta així com un tradicional Mercat del Llibre Vell de poesia. Enguany a l'església parroquial a la tarda del diumenge 14 de maig, ha tingut lloc, un concert de Maria del Mar Bonet amb un repertori centrat en els poemes musicals de Verdaguier a partir del disc *Amic Amat*. I la missa matinal, en la qual es té present el capellà poeta, esdevé l'inici de la festa.

Enguany celebrem el 101è aniversari de la seva mort. Però més que mai la pervivència de la paraula del poeta: que lloava Déu, que servava la dignitat dels homes i dones i arrelat a la seva terra, cantava i sentia devoció pel seu país; esdevé ben viva entre els folguerolencs.

El pare de Mn Cinto provenia del veí poble de Tavèrnoles, mestre d'obres i pagès; i la mare, dona de poble plena de religiositat "amb la llet me féu mamar la poesia" i va regar "l'herbeta de l'amor de Déu, la que me l'ha plantada en la mala terra del meu cor". Varen ser per ell un veritable fonament i van marcar favorablement la seva infància

El nostre poeta va saber cantar el goig de la primavera. El mes de maig sempre ufanós fa vestir de color, Folgueroles i la Plana de Vic. Enguany, la manca de pluja ha evidenciat la pal·lidesa d'un verd que es resisteix a esclatar, però els ruixats reiterats d'aquesta darrera mesada, ha engalanat de brots els arbres i l'herbei. I fa goig contemplar els marges i els turons revstits altra vegada amb la vivor primaveral que els caracteritza.

La primavera comença a donar-nos mostres de la seva presència, avançant el mes de maig, en la intensitat cada cop més generosa del sol, amb les primeres mostres d'alguna raconada florida i amb la insistència quasi obsessiva d'una temperatura que va fent-nos més agradables les estones centrals del dia. Primavera i Pasqua són cosines germanes.

Precisament, és aquest esclat de joia pasqual del mes de Maria, el que acaba fent-se un lloc enmig de la humanitat, encara que siguem conscients de les nits que ens envolten i de les tenebres que reclamen ser dissipades. El Ressuscitat, mou els cors de la humanitat a desfer prejudicis, sospites i pors vers els altres i aventurar-nos a fressar un camí de benaurança i confiança.

Que bé que descriu Mossèn Cinto aquest temps en el que resorgeix la vida:

Los núvols se'n van,
 el cel s'asserena,
 la neu s'aprima en lo cim
 i en la vessant la congesta.
 Les muntanyes i turons
 lo vestit d'hivern se lleven,
 posant-se'l de setí verd
 tot gemat de perles.

Sentint en lo mas

cantar l'oreneta,
en son coixí de verdor
la Prímula se desvetlla
estira els bracets
de ses fulles verdes,
sols per fer enllà
lo llençol de gebre.
Obre sos blaus ulls,
son capciró aixeca
com la pastora gentil
que ha fet un son sobre l'herba.
Mira al seu voltant
a ses companyes desperta,
Que s'alcen ací i allà
constel·lant tota la terra
d'unes estrelles
que el cel no en té de més belles.

Mn Cinto Verdaguer, Flors de Maria ,1902

Gaudim de la Primavera que s'ha anat encetant al llarg d'aquestes setmanes i com l'arbre de maig que s'enfila vers el cel, també aquests mots poètics, com els brots que es revifen aquests dies, ressonin en els cors com una veritable lloança.